

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINANCIJA/
FINANSIJA I TREZORA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

BUDŽET ZA GRAĐANE

institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih
obaveza Bosne i Hercegovine

2023

BUDŽET ZA GRAĐANE

institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih
obaveza Bosne i Hercegovine

2023

Izdavač:

Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine

Za izdavača:

Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine

Dizajn i kompjuterska priprema:

OPTIGRAF d.o.o. Sarajevo

Štampa:

OPTIGRAF d.o.o. Sarajevo

Za štampariju:

Nenad Petrović

SADRŽAJ

Uvodna riječ ministra.....	5
Budžet za građane.....	6
Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine.....	8
Pravni okvir.....	8
Budžetski kalendar i budžetski proces.....	9
Makroekonomske projekcije i predviđanja.....	10
Prihodi.....	12
Rashodi.....	14
Rashodi po COFOG klasifikaciji.....	15
Institucije Bosne i Hercegovine i iznos njihovog budžeta za 2023. godinu.....	16
Najveći korisnici budžeta.....	20
Budžetski rječnik.....	32
Pitanja, komentari i sugestije.....	33

BUDŽET ZA GRAĐANE

institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih
obaveza Bosne i Hercegovine

2023

Poštovani građani i građanke,

Ministarstvo finansija i trezora BiH nastavlja akitnosti u cilju unaprjeđenja budžetske transparentnosti koja uključuje pripremu i objavu budžeta za građane. U skladu sa navedenim pripremljena je publikacija „Budžet za građane institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2023. godinu”, kao ilustrovani vodič koji na jasan i jednostavan način prikazuje kako se prikuplja i troši novac iz Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH.

Želja nam je da nastavkom ove aktivnosti postanemo još otvoreniji i odgovorniji prema građanima po pitanju planiranja, upravljanja i korištenja finansijskih sredstava institucija BiH.

Svrha ovog dokumenta je da javnosti omogući bolji uvid i razumijevanje načina na koji institucije na državnom nivou planiraju, raspoređuju i troše javna sredstva iz budžeta. Imajući u vidu da novac koji dolazi u budžet potiče od poreskih obveznika, naša je obaveza da njime raspolažemo u najboljem interesu svih građana Bosne i Hercegovine te da predstavimo jasne i razumljive podatke o izvorima prikupljenog novca i njegovom trošenju.

Dokument je namijenjen svim licima koje žele da budu obaviještene o planovima pojedinih institucija BiH, kao i svima onima koji žele da prate trošenje novca pri realizovanju postavljenih ciljeva.

Budžet za građane za 2023. godinu uključuje skraćeni osvrt na budžete još šest institucija BiH (u publikacijama za 2020. i 2022. godinu bili su uključeni budžeti šest drugih institucija) sa ciljem dodatnog upoznavanja javnosti sa nadležnostima institucija BiH.

Iskreno se nadam da će ovaj dokument pružiti odgovore na ključna pitanja u vezi Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH, ali i potaknuti što veći broj aktera da iznesu svoja mišljenja i sugestije koji će biti osnova za pripremu Budžeta za građane u narednom periodu.

Otvoreni smo za značajnije učešće građana/gradanki u budžetskom procesu u pripremi budućih dokumenata „Budžet za građane“ i pored ustavnih ograničenja u strukturi budžeta institucija BiH. Želimo kreirati pristupačniji i razumljiviji budžet, jer je to jedna od polaznih prepostavki unaprjeđenja upravljanja javnim finansijama.

Radujemo se saradnji u narednom periodu.

Srdačan pozdrav,

MINISTAR

Dr Zoran Tegeltija

BUDŽET ZA GRAĐANE

institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih
obaveza Bosne i Hercegovine

2023

Novac kojim raspolažu institucije vlasti na svim nivoima u svojim **budžetima** je novac građana. Prihodi vlasti dolaze od građana kroz poreze i plaćanje raznih taksi i naknada. Pored ovoga, prihodi dolaze od **koncesija** za iskorištavanje resursa koji su dio zajedničke baštine pa pripadaju svim građanima. Čak i kada prihodi dolaze od kredita, građani su ti koji će ih morati otplatiti na kraju. Institucije vlasti su odgovorne za sredstva u okviru budžeta te odlučuju u ime građana o raspodjeli prikupljenih sredstava za različite namjene.

Imajući u vidu da je budžet i odraz **javnih politika**, jasno je zbog čega u zemljama s razvijenom demokratskom kulturom postoji značajan interes javnosti za brojna pitanja koja se tiču budžeta. Građani žele znati i odlučivati o tome kako će se trošiti njihov novac. Pri tom je osnovni preduvjet za sudjelovanje građana u procesu odlučivanja o budžetu njihova informiranost. U skladu s tim, zadatku organa vlasti je da osigura javnost rada i pruži informacije o svim bitnim pitanjima u procesu kreiranja, usvajanja i izvršavanja budžeta.

Budžet za građane je dokument koji sažima i pojašnjava osnovne informacije iz budžeta. To je izvještaj, predstavljen u pristupačnom formatu, koji koristi jednostavan i jasan jezik koji građani mogu razumjeti. Ako su u stanju razumjeti, građani onda mogu ostvarivati svoja građanska prava u demokratiji – oni mogu postavljati pitanja koja osiguravaju da vlast objašnjava ono što radi u njihovo ime.

Budžet

akt kojim se predviđaju svi prihodi i rashodi u jednoj godini.

Koncesija

dozvola vlasti koja se daje pravnim ili fizičkim licima za obavljanje određene djelatnosti po unaprijed utvrđenim uvjetima.

Javna politika

plan ili smjer djelovanja institucija vlasti.

Budžet za građane

pojednostavljen i ilustriran prikaz određenih dijelova zvaničnog Budžeta.

Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine

Prema Članu III **Ustava** Bosne i Hercegovine, sljedeći poslovi su u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine:

- a) Vanjska politika,
- b) Vanjskotrgovinska politika,
- c) Carinska politika,
- d) Monetarna politika,
- e) Finansiranje institucija i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine,
- f) Politika i reguliranje pitanja useljavanja, izbjeglica i azila,
- g) Provodenje međunarodnih i međuentitetskih kaznenopravnih propisa, uključujući i odnose s Interpolom,
- h) Uspostava i funkcioniranje zajedničkih i međunarodnih komunikacijskih sredstava,
- i) Reguliranje međuentitetskog transporta,
- j) Kontrola zračnog saobraćaja.

Ustavom je, u istom članu, predviđeno da sve vladine funkcije i ovlaštenja koje nisu Ustavom izričito dodijeljene institucijama Bosne i Hercegovine padaju entitetima. Istovremeno, Bosna i Hercegovina može preuzeti nadležnost u onim stvarima u kojima se o tome postigne saglasnost entiteta; stvarima koje su predviđene u Aneksima 5-8. Općeg okvirnog sporazuma; ili koje su potrebne za očuvanje suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta Bosne i Hercegovine, u skladu sa podjelom nadležnosti među institucijama Bosne i Hercegovine. Za obavljanje ovih nadležnosti, prema potrebi mogu biti ustavljene dodatne institucije.

Trenutno, u Bosni i Hercegovini postoji 75 budžetskih korisnika odnosno različitim institucijama (ministarstava, agencija, regulatornih tijela, pravosudnih institucija i slično) koje su direktni korisnici Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine.

Pravni okvir

Zakon o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine je zakon kojim se uređuje priprema, donošenje, izvršenje, računovodstvo, izvještavanje i nadzor Budžeta Bosne i Hercegovine. Prema ovom zakonu, Budžet predstavlja akt Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine kojim se utvrđuje plan finansijskih aktivnosti budžetskih korisnika, koji obuhvata projekciju iznosa prihoda i utvrđenog iznosa rashoda za period od jedne fiskalne godine. Ovim budžetom također je utvrđena gornja granica cijelokupnog duga Bosne i Hercegovine, uključujući i postojeći dug i projekciju novog duga za datu fiskalnu godinu. Također su definirani i budžetski korisnici, a to su sve institucije Bosne i Hercegovine i svi ostali organi koji se finansiraju iz budžeta, kao i regulatorna tijela.

Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine je nadležno za pripremu budžeta, izvršenje budžeta i finansiranje budžetskih institucija, koordinaciju aktivnosti kako bi se osigurala budžetska sredstva i investicije javnih sredstava te obavlja ostale aktivnosti u oblasti finansiranja budžetskih korisnika u skladu sa Ustavom i zakonom.

Ustav

osnovni pravni akt neke države kojim se ustavlja politički i pravni poretk.

Budžetski korisnik

institucije i svi ostali organi koji se finansiraju iz budžeta.

Budžetski kalendar i budžetski proces

Budžetski kalendar je propisan Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine i njime se definiraju aktivnosti koje su bitne u vezi s pripremom i donošenjem Budžeta. Tako je definirana vremenska dinamika i odgovornost pojedinačnih institucija u vezi s pripremom donošenja zvaničnog Budžeta.

Budžetski proces se zasniva na propisanim aktivnostima svih učesnika u procesu pripreme i usvajanja Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine, te izvršenja, izvještavanja i kontrole.

Budžetski proces započinje u januaru kada Ministarstvo finansija i trezora do 31. u mjesecu svim budžetskim korisnicima dostavlja budžetsku instrukciju s budžetskim kalendarom za pripremu **Dokumenta okvirnog budžeta (DOP)**.

Budžetski proces

proces koji obuhvata pripremu i usvajanje budžeta, njegovo izvršavanje, izvještavanje i kontrolu.

Dokument okvirnog budžeta (DOB)

projekcija trogodišnjih prihoda i rashoda odnosno srednjoročna projekcija budžeta.

31. januar

Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine budžetskim korisnicima dostavlja budžetske instrukcije s budžetskim kalendarom za pripremu Dokumenta okvirnog budžeta i godišnjeg budžeta.

31. mart

Direkcija za ekonomsko planiranje ima obavezu izraditi nacrt makroekonomskih projekcija za tekuću i tri naredne godine.

15. juni

Ministarstvo finansija i trezora dostavlja Dokument okvirnog budžeta Vijeću ministara na usvajanje.

1. juli

Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine dostavlja budžetskim korisnicima Instrukciju za pripremu zahtjeva za budžet sljedeće godine.

1. oktobar

Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, nakon obavljenih konsultacija s budžetskim korisnicima, podnosi Vijeću ministara Bosne i Hercegovine Nacrt Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za narednu godinu.

1. novembar

Predsjedništvo BiH dužno je podnijeti za narednu godinu Prijedlog Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza BiH Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

30. juni

Vijeće ministara usvaja Dokument okvirnog budžeta.

1. avgust

Budžetski korisnici dostavljaju zahtjeve za budžet sljedeće godine.

15. oktobar

Vijeće ministara ima obavezu Predsjedništvu Bosne i Hercegovine podnijeti Nacrt Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za narednu godinu

31. decembar

Parlamentarna skupština BiH razmatra Prijedlog Zakona o budžetu koji podnosi Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, i u skladu sa vlastitim poslovnikom usvaja Zakon o budžetu.

Makroekonomski projekcije i predviđanja

U sljedećoj tabeli date su procjena i projekcije makroekonomskih pokazatelja BiH za period 2020.-2025. godina, koje je u septembru 2022. godine pripremila Direkcija za ekonomsko planiranje Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

INDIKATORI	ZVANIČNI PODACI			PROJEKCIJE		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nominalni BDP u mil KM	35.447	39.921	43.994	46.758	49.270	52.003
Nominalni rast u %	-3,0	12,6	10,2	6,3	5,4	5,5
BDP deflator (prethodna godina = 100)	100,2	104,7	107,3	104,5	102,6	102,4
Realni BDP u mil KM (prethodna godina = 100)	35.372	38.136	41.009	44.732	48.032	50.769
Realni rast u %	-3,2	7,6	2,7	1,7	2,7	3,0
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	-1	2	13,1	6,7	3,1	2,2
Potrošnja u mil KM	32.197	34.342	38.192	39.964	41.087	42.461
Realni rast u %	-2,3	4,3	1,0	0,3	0,5	1,1
Vladina potrošnja u mil KM	7.128	7.536	8.327	8.677	8.946	9.214
Realni rast u %	1,4	3,1	1,8	0,4	0,6	0,5
Privatna potrošnja u mil KM	25.069	26.806	29.865	31.287	32.141	33.247
Realni rast u %	-3,2	4,6	0,8	0,3	0,4	1,2
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil KM	7.679	8.367	9.180	9.609	10.139	10.916
Realni rast u %	-4,2	4,8	2,5	2,8	3,6	5,7
Vladine investicije u mil KM	1.674	1.193	1.431	1.512	1.678	1.846
Realni rast u %	82,7	-31,5	14,9	3,5	7,8	6,8
Privatne investicije u mil KM	6.005	7.174	7.748	8.097	8.462	9.071
Realni rast u %	-15,4	14,9	0,5	2,7	2,9	5,5
Uvoz u mil KM	16.645	21.084	26.234	27.830	29.490	31.609
Nominalni rast u %	-14,6	26,7	24,4	6,1	6,0	7,2
Realni rast u %	-13,4	20,5	12,0	4,7	4,6	5,7
Izvoz u mil KM	11.870	16.485	20.429	22.346	24.331	26.621
Nominalni rast u %	-17,2	38,9	23,9	9,4	8,9	9,4
Realni rast u %	-15,8	24,6	15,2	6,6	6,8	7,3
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	19,0	23,5	22,4	23,2	24,9	26,3
Bilans tekućeg računa u mil KM	-1.286	-802	-1.765	-1.422	-1.067	-836
Rast u %	29,6	-37,2	117,4	-19,4	-24,9	-21,6
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-3,6	-2,0	-4,0	-3,0	-2,2	-1,6

2020. godinu kako u svijetu tako i u Bosni i Hercegovini obilježila je zdravstvena i ekomska kriza koja se manifestovala padom BDP-a od 3,2% (Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Bruto domaći proizvod, rashodovni pristup za 2020. godinu“, 28.02.2022. godine). Međutim, već početkom 2021. godine došlo je do postepene stabilizacije epidemioloških i ekonomskih prilika u vanjskom okruženju (zemlje EU27), što se pozitivno odrazilo i na ekonomsku aktivnost u zemlji. Naime, oporavak prije svega izvozne, a kasnije i domaće tražnje rezultirao je relativno snažnim oporavkom privredne aktivnosti u zemlji. Prema zvaničnim podacima Bosna i Hercegovina je u 2021. godini zabilježila realni rast BDP-a od 7,6% u odnosu na prethodnu godinu (Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Bruto domaći proizvod, rashodovni pristup za 2021. godinu“, Oktobar, 2022. godine). Međutim, vrijedi istaći da je ova relativno visoka stopa ekonomskog rasta u dobroj mjeri posljedica i niske osnove (bazni efekt) iz prethodne godine, obzirom da je Bosna i Hercegovina u prethodnoj godini zabilježila pad BDP-a od preko 3%. S druge strane, ako se ekonomski rast u Bosni i Hercegovini u 2021. godini posmatra komparativno po zemljama može se konstatovati da je isti bio u rangu regionalnog prosjeka zemalja Zapadnog Balkana koji je iznosio 7,5%.

Uvidom u strukturu ovog relativno snažnog ekonomskog rasta može se konstatovati da je isti ostvaren ponajviše zahvaljujući povećanju domaće tražnje (potrošnja i investicije), dok je doprinos vanjskog sektora uprkos visokim stopama rasta bio negativan.

Imajući u vidu eksterne i interne okolnosti, prema projekcijama DEP-a u periodu 2023-2025. godina u Bosni i Hercegovini se može očekivati ekonomski rast sa prosječnom stopom ekonomskog rasta od oko 2,5% na godišnjem nivou (2023: 1,7%, 2024: 2,7% i 2025. 3,0%).

Makroekonomija

oblast ekonomskih nauka koje se bavi ukupnom privredom neke oblasti (zemlje), proučavajući međusobne odnose ukupne (agregatne) proizvodnje, prihoda, zaposlenosti, cijena i drugih varijabli.

Nominalni BDP

predstavlja zbir količina proizvedenih finalnih dobara (roba i usluga) od strane rezidentnih jedinica u zemlji tokom određenog perioda pomnožen s njihovim tekućim cijenama.

Realni BDP

predstavlja zbir količina finalnih dobara u stalnim (umjesto tekućim) cijenama te ukazuje na količinu proizvedenih proizvoda i usluga.

Ekonomski rast

podrazumijeva ukupan porast proizvodnje, proizvodnih kapaciteta i svih drugih djelova jedne privrede, odnosno predstavlja rast ukupnog outputa jedne privrede uslijed rasta radne snage, kapitalnih dobara te unapređenja tehnologije i produktivnosti.

Bruto domaći proizvod (BDP)

makroekonomski indikator koji pokazuje vrijednost finalnih dobara i usluga proizvedenih u zemlji tokom godine, izraženo u novčanim jedinicama.

Inflacija

predstavlja povećanje općeg nivoa cijena u odnosu na vrijednost novca.

Vladina/javna potrošnja

(Izdaci za krajnju potrošnju vlade) – Sektor vlade se sastoji od svih institucionalnih jedinica koje, uz ispunjavanje njihovih političkih obaveza i uloge ekonomskog reguliranja, u načelu proizvode netržišne usluge (moguće i robe) za individualnu ili kolektivnu potrošnju te redistribuiraju dohodak i bogatstvo. Izdaci za krajnju potrošnju vlade uključuju dvije kategorije izdataka:

- Netržišni output; osim investicija za vlastiti račun; koji se mjeri troškovima proizvodnje, umanjen za povremenu prodaju.
- Vladine nabavke robe i usluga od tržišnih proizvođača, koje se bez bilo kakvog transformiranja plasiraju domaćinstvima, kao socijalni transfer u „naturi“.

Vanjskotrgovinska razmjena

predstavlja sveukupnu razmjenu roba i usluga jedne zemlje s inostranstvom (uvoz i izvoz roba i usluga).

Prihodi, primici i finansiranje

Prihodi budžeta institucija BiH planirani su na osnovi Globalnog okvira fiskalnog bilansa i politika u Bosni i Hercegovini za period 2023-2025. godina.

Osnovni prihod u okviru Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza BiH za 2023. godinu odnosi se na porezni prihod odnosno prihode s Jedinstvenog računa Uprave za indirektno oporezivanje za finansiranje institucija BiH (1.020.500.000 KM).

Ostali prihodi i podrška za finansiranje institucija BiH odnose se na neporezne prihode (152.118.000 KM), te transfere od drugih nivoa vlasti (692.000 KM).

Finansiranje i primici obuhvataju i preneseni višak sredstava iz prethodnih godina (141.100.000 KM), te primitke od prodaje stalnih sredstava (990.000 KM).

Na kraju treba dodati da prihodi Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine uključuju i prihode za finansiranje javnog duga u iznosu 1.245.966.362 KM, a odnose se na izmirenje obaveza institucija Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko distrikta.

2.561.366.362 KM

UKUPNI PRIHODI, PRIMICI I
FINANSIRANJE ZA INSTITUCIJE BIH I
SERVISIRANJE MEĐUNARODNIH

=

142.090.000 KM

OSTALO
FINANSIRANJE I PRIMICI

+

1.173.310.000 KM

PRIHODI I PODRŠKE ZA
FINANSIRANJE
INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE

+

1.245.966.362 KM

PRIHODI ZA
FINANSIRANJE VANJSKOG
DUGA BOSNE I HERCEGOVINE

Preneseni višak sredstava
iz prethodnih godina
141.100.000

Primici od prodaje
stalnih sredstava
990.000 KM

Primici od sukcesija
0 KM

Porezni prihodi
1.020.500.000 KM

Neporezni prihodi
152.118.000 KM

Tekuće podrške
iz inostranstva **0 KM**

Transferi od drugih nivoa vlasti
692.000 KM

Federacija BiH
807.089.638

Republika Srpska
409.756.752

Distrikt Brčko
11.244.768

Institucije BiH
17.875.204

NEPOREZNI PRIHODI

152.118.000

Prihodi od administrativnih
taksi **14.639.000**

Prihodi od sudskih taksi **353.000**

Prihodi od posebnih naknada i taksi **61.752.000**

Prihodi od taksi u postupku indirektnog oporezivanja **29.858.000**

Prihodi od ličnih i putnih dokumenata i registracije vozila u Bosni i Hercegovini **31.729.000**

Prihodi od imovine **175.000**

Prihodi od kamata i kursnih razlika **550.000**

Prihodi od novčanih kazni **4.760.000**

Vlastiti prihodi **7.380.000**

Ostali prihodi **922.000**

RASHODI

Rashodi po COFOG klasifikaciji

Institucije Bosne i Hercegovine i iznos njihovog budžeta
za 2023. godinu

Najveći korisnici budžeta

COFOG klasifikacija

Klasifikaciju vladinih funkcija (COFOG – Classification of the Functions of the Government) objavilo je Odjeljenje za statistiku Ujedinjenih naroda i odnosi se na sredstva iz budžeta razvrstana po namjeni za koju se troše.

Opće javne usluge 1.712.857.362 KM

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine	22.757.000
Predsjedništvo Bosne i Hercegovine	10.991.000
Generalni sekretarijat Vijeća ministara Bosne i Hercegovine	7.026.000
Direkcija za evropske integracije Bosne i Hercegovine	5.818.000
Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine	66.377.000
Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine	6.536.000
Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine	13.771.000
Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine	172.684.000
Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine	4.208.000
Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine	101.000
Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine	12.093.000
Agencija za identifikacione isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine	32.596.000
Služba za zajedničke poslove institucija Bosne i Hercegovine	24.243.000
Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine	6.094.000
Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine	4.184.000
Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine	1.784.000
Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine	6.386.000
Arhiv Bosne i Hercegovine	911.000
Fond za povratak Bosne i Hercegovine	631.000
Odbor državne službe za žalbe Bosne i Hercegovine	492.000
Ured za zakonodavstvo Bosne i Hercegovine	947.000
Agencija za javne nabave Bosne i Hercegovine	1.446.000
Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine	3.006.000
Institut za nestala lica Bosne i Hercegovine	3.400.000
Direkcija za ekonomsko planiranje Bosne i Hercegovine	1.393.000
Ured koordinatora za reformu javne uprave Bosne i Hercegovine	1.736.000
Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini	1.552.000
Centralna harmonizacijska jedinica Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine	770.000
Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije Bosne i Hercegovine	1.998.000
Direktни transferi i rezerviranje	50.960.000
Servisiranje vanjskog duga	1.245.966.362

Odbrana **392.259.000 KM**

Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine

392.259.000

Javni red i sigurnost **350.993.000 KM**

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine	7.423.000
Ustavni sud Bosne i Hercegovine	8.500.000
Sud Bosne i Hercegovine	20.303.000
Tužilaštvo Bosne i Hercegovine	19.217.000
Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine	1.679.000
Institucija ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine	3.241.000
Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine	15.467.000
Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine	8.545.000
Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine	9.968.000
Državna agencija za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine	44.654.000
Granična policija Bosne i Hercegovine	103.263.000
Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine	44.307.000
Služba za poslove sa strancima Bosne i Hercegovine	12.326.000
Agencija za policijsku podršku Bosne i Hercegovine	2.066.000
Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja Bosne i Hercegovine	2.153.000
Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova Bosne i Hercegovine	3.313.000
Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine	44.568.000

Ekonomski poslovi **63.721.000 KM**

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine	10.839.000
Agencija za promociju inostranih ulaganja u Bosni i Hercegovini	1.682.000
Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine	5.019.000
Konkurenčijsko vijeće Bosne i Hercegovine	1.774.000
Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine	12.139.000
Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine	5.226.000
Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine	7.068.000
Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	1.824.000
Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine	3.456.000
Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine	2.130.000
Institut za akreditovanje Bosne i Hercegovine	1.381.000
Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja	1.707.000
Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine	1.088.000
Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine	2.048.000
Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine	1.536.000
Ured za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju	868.000
Komisija za koncesije Bosne i Hercegovine	1.304.000
Agencija za osiguranje u Bosni i Hercegovini	608.000
Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini	533.000
Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine	933.000
Vijeće za državnu pomoć Bosne i Hercegovine	558.000

Zaštita životne sredine **8.844.000 KM**

Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini	7.566.000
Državna regulatorna agencija za radiacijsku i nuklearnu sigurnost u Bosni i Hercegovini	1.278.000

Zdravstvo **8.234.000 KM**

Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine

8.234.000

Rekreacija, kultura i religija **9.363.000 KM**

Memorijalni centar Srebrenica - Potočari. Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995.godine

1.432.000

Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine

3.976.000

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine

1.344.000

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika

1.797.000

Agencija za antidoping kontrolu Bosne i Hercegovine

814.000

Obrazovanje **3.776.000 KM**

Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine

1.260.000

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine

1.482.000

Centar za informisanje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini

1.034.000

Socijalna zaštita **11.319.000 KM**

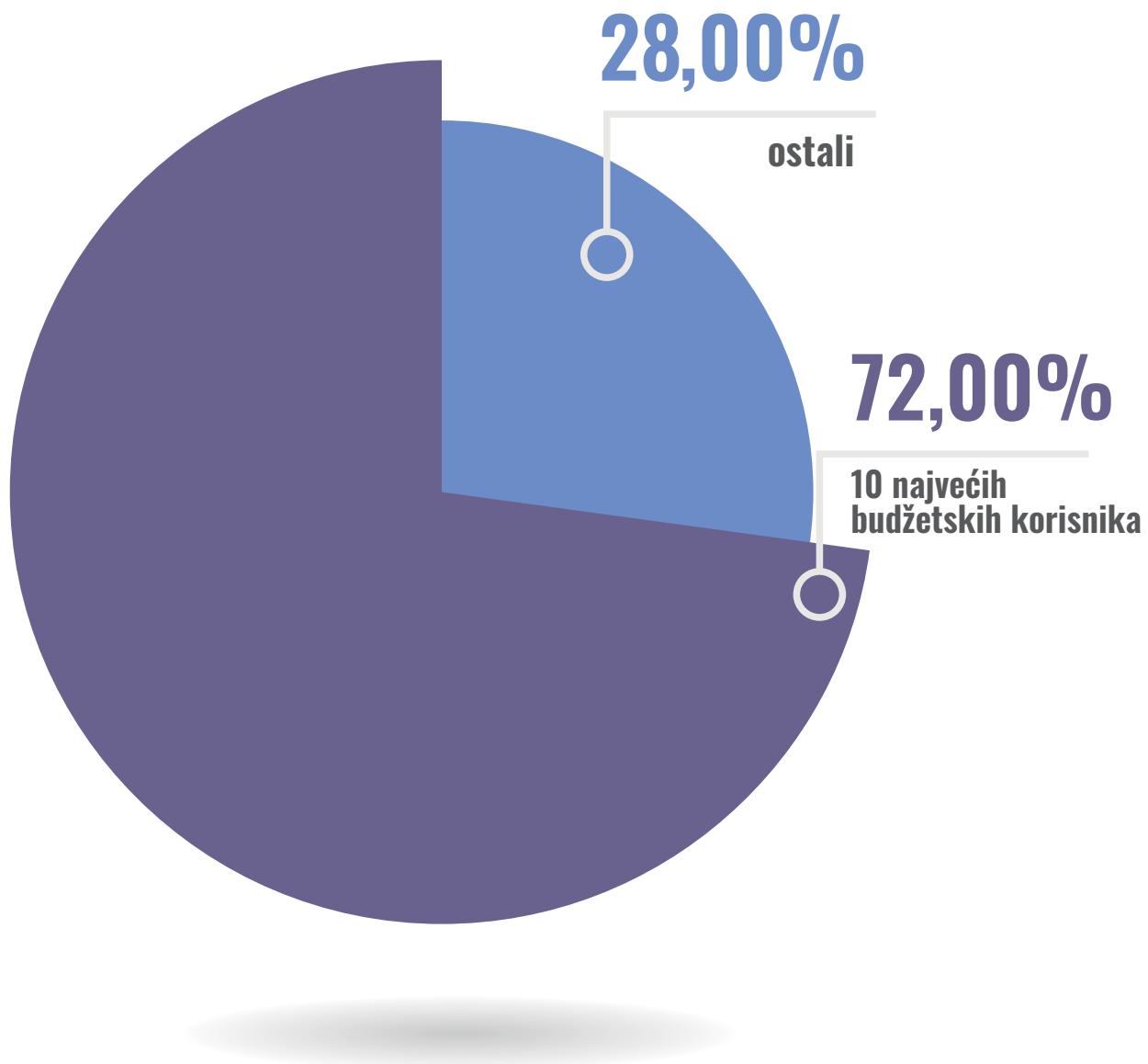

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine

11.319.000

Najveći korisnici budžeta institucija Bosne i Hercegovine

Uvidom u ukupne rashode institucija Bosne i Hercegovine, evidentno je da se na **10 budžetskih korisnika odnosi 947.708.000 KM, što čini 72% rashoda budžeta institucija Bosne i Hercegovine** (bez izdvajanja sredstava za finansiranje spoljnog duga).

Najveći korisnici budžeta institucija Bosne i Hercegovine

Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine	392.259.000
Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine	172.684.000
Granična policija Bosne i Hercegovine	103.263.000
Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine	66.377.000
Državna agencija za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine	44.654.000
Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine	44.568.000
Obavještajno sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine	44.307.000
Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine	32.596.000
Služba za zajedničke poslove inatitucija Bosne i Hercegovine	24.243.000
Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine	22.757.000

Iz navedenog se može jasno vidjeti da se najviše sredstava iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine izdvaja za sektor odbrane te javnog reda i sigurnosti.

U narednom dijelu ćemo predstaviti troškove za plaće i naknade zaposlenih kao i budžete šest institucija Bosne i Hercegovine: Direkcije za civilno zrakoplovstvo, Ministarstva pravde, Državne agencije za istrage i zaštitu-SIPA, Službe za poslove sa strancima, Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, te Direkcije za koordinaciju policijskih tijela.

UDIO PLAĆA I NAKNADA ZA ZAPOSLENE KOD NAJVEĆIH BUDŽETSKIH KORISNIKA

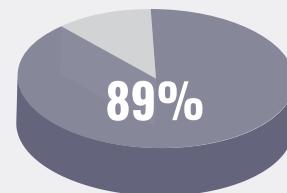
Jednako kako smo govorili u dijelu s ukupnim rashodima, u okviru ovih 10 institucija najviše se budžetskih sredstava izdvaja za plaće i naknade, imajući u vidu veliki broj zaposlenih osoba u navedenim institucijama.

Ostali rashodi u okviru navedenih institucija odnose se na izdatke u vezi s potrebama za njihovo nesmetano funkcioniranje, uključujući i po nekoliko kapitalnih projekata, što će biti detaljnije predstavljeno u dijelu koji se odnosi na pojedine institucije.

Ministarstvo odbrane **392.259.000 KM**

BROJ ZAPOSLENIH	10.011
PROCENAT UČEŠĆA ZAPOSLENIH	43%
PROCENAT UČEŠĆA IZNOSA BRUTO PLAĆA I NAKNADA TROŠKOVA ZAPOSLENIH	36%

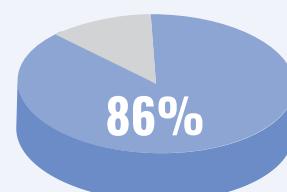

BRUTO PLAĆE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH
349.446.000 KM

Policijske agencije **236.792.000 KM**

BROJ ZAPOSLENIH	4.756
PROCENAT UČEŠĆA ZAPOSLENIH	20%
PROCENAT UČEŠĆA IZNOSA BRUTO PLAĆA I NAKNADA TROŠKOVA ZAPOSLENIH	21%

BRUTO PLAĆE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH
204.007.000 KM

Uprava za indirektno oporezivanje

172.684.000 KM

BROJ ZAPOSLENIH

2.591

PROCENAT UČEŠĆA
ZAPOSLENIH

11%

PROCENAT UČEŠĆA IZNOSA BRUTO
PLAĆA I NAKNADA TROŠKOVA ZAPOSLENIH

11%

59%

BRUTO PLAĆE I NAKNADE
TROŠKOVA ZAPOSLENIH
101.507.000 KM

Pravosudne institucije

55.443.000 KM

BROJ ZAPOSLENIH

715

PROCENAT UČEŠĆA
ZAPOSLENIH

3%

PROCENAT UČEŠĆA IZNOSA BRUTO
PLAĆA I NAKNADA TROŠKOVA ZAPOSLENIH

5%

85%

BRUTO PLAĆE I NAKNADE
TROŠKOVA ZAPOSLENIH
46.903.000 KM

Ministarstva osim Ministarstva odbrane

157.240.000 KM

BROJ ZAPOSLENIH

1687

PROCENAT UČEŠĆA
ZAPOSLENIH

7%

PROCENAT UČEŠĆA IZNOSA BRUTO
PLAĆA I NAKNADA TROŠKOVA ZAPOSLENIH

10%

63%

BRUTO PLAĆE I NAKNADE
TROŠKOVA ZAPOSLENIH
99.151.000 KM

Ostale institucije

250.022.000 KM

BROJ ZAPOSLENIH

3718

PROCENAT UČEŠĆA
ZAPOSLENIH

16%

PROCENAT UČEŠĆA IZNOSA BRUTO
PLAĆA I NAKNADA TROŠKOVA ZAPOSLENIH

17%

65%

BRUTO PLAĆE I NAKNADE
TROŠKOVA ZAPOSLENIH
162.332.000 KM

DIREKCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO BOSNE I HERCEGOVINE 5.226.000 KM

BHDCA je upravna organizacija u sastavu Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, a njena organizacija i upravljanje, nadležnosti i odgovornosti regulisane su Zakonom o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine od 12.11.2009. godine.

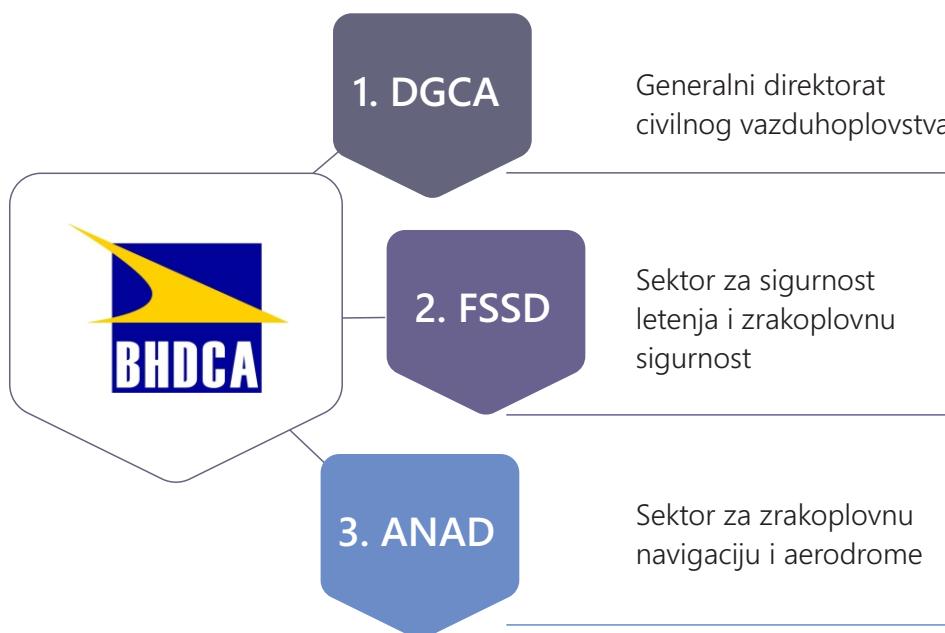
Misija BHDCA je uspostavljanje regulatornog okvira, certifikacija i nadzor zrakoplovnih subjekata u Bosni i Hercegovini.

Vizija BHDCA je unaprjeđenje sigurnosti civilnog zrakoplovstva u Bosni i Hercegovini.

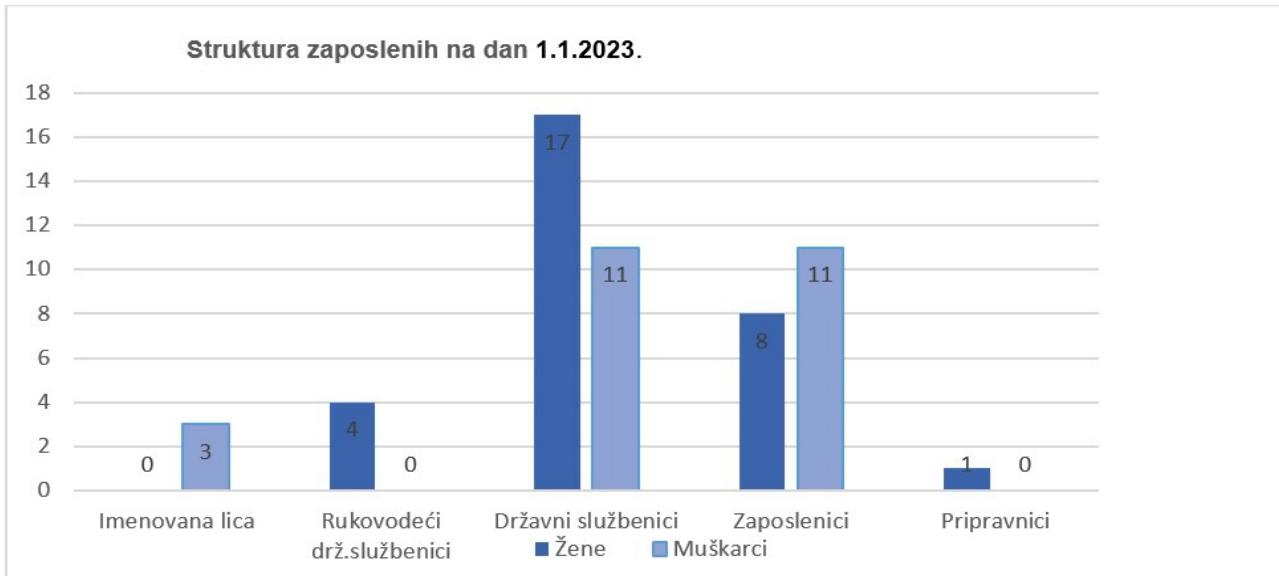
BHDCA je nadležna za:

- donošenje i primjenu propisa iz oblasti civilnog vazduhoplovstva,
- izdavanje certifikata, dozvola i ostalih odobrenja za pružaoce usluga u zračnoj plovidbi, zračne operatere, zrakoplove, zrakoplovno osoblje, škole i školske centre za obuku zrakoplovnog osoblja, aerodrome i letjelišta, itd.

BHDCA u svom sastavu ima tri organizacione cjeline prikazane na sledećoj šemi.

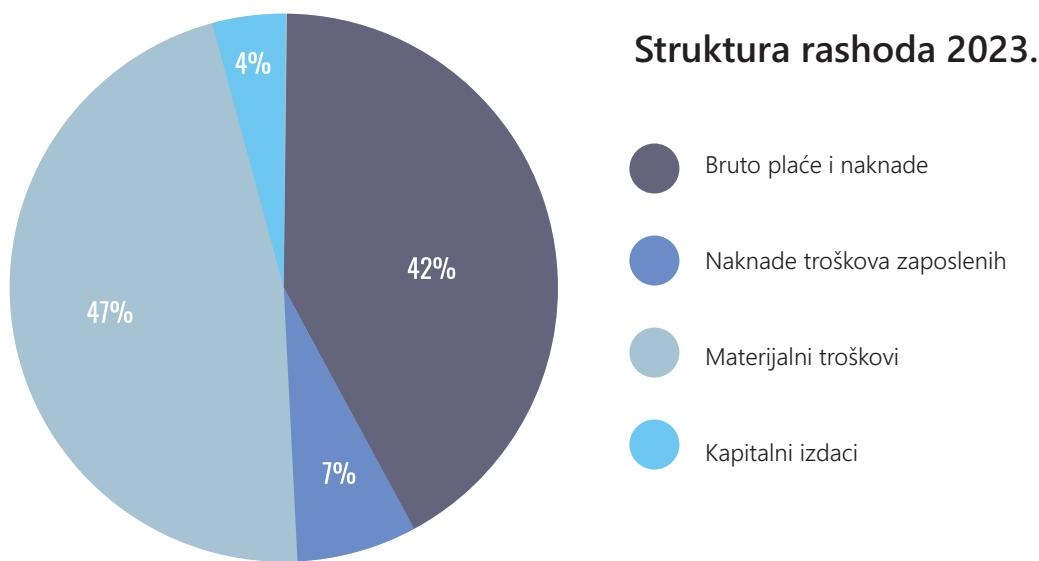
Budžetom za 2023. godinu BHDCA je odobreno 57 zaposlenih.

Budžet Direkcije za civilno zrakoplovstvo za 2023. godinu iznosi 5.226.000 KM.

Struktura rashoda, prema ekonomskim kategorijama i izvorima finansiranja:

1.	Tekući izdaci.....	5.016.000 KM
	-Budžetska sredstava.....	2.339.000 KM
	-Vlastiti namjenski prihodi.....	2.847.000 KM
2.	Kapitalni izdaci.....	210.000 KM
	-Vlastiti namjenski prihodi.....	210.000 KM

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine obavlja realizuje aktivnosti u okviru programa "Razvoj i implementacija regulatornog okvira u oblasti civilnog zrakoplovstva", kroz unaprjeđenje regulative i kontrole ispunjenosti zahtjeva u oblasti civilnog zrakoplovstva. Realizacija aktivnosti u narednom periodu pratiće se putem pokazatelja ishoda "Usklađenost sa međunarodnim obavezama u oblasti civilnog zrakoplovstva".

MINISTARSTVO PRAVDE BOSNE I HERCEGOVINE

12.753.000 KM

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je osnovano 2003.godine, Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br.5/2003).

MISIJA

Misija Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine je: „Osiguranje jednakog i blagovremenog pristupa pravdi, te efikasnoj i odgovornoj upravi, koji su u službi građana i potpuno usklađeni s EU standardima, te najboljom praksom, garantujući vladavinu prava.“

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je nadležno za:

- administrativne funkcije vezano za pravosudne organe na državnom nivou;
- međunarodnu i međuentitetsku pravosudnu saradnju (međusobna pravna pomoć i kontakti sa međunarodnim tribunalima);
- izradu odgovarajućih zakona i propisa za uređenje pitanja iz alineje 1. i 2. ovog člana;
- obezbjeđivanje da zakonodavstvo BiH i njegova provedba na svim nivoima budu u skladu sa obavezama Bosne i Hercegovine koje proizilaze iz međunarodnih sporazuma;
- saradnju sa Ministarstvom vanjskih poslova Bosne i Hercegovine i entitetima na izradi međunarodnih bilateralnih i multilateralnih sporazuma;
- davanje smjernica i praćenje pravnog obrazovanja, kako bi se osigurala međuentitetska harmonizacija u ovoj oblasti i postupanje u skladu sa najboljim standardima;
- općenito djelovanje kao centralno koordinirajući organ za osiguranje usklađenosti zakonodavstva i standarda pravosudnog sistema među entitetima, bilo osiguranjem uslova za raspravu ili koordiniranjem inicijativa;
- ekstradiciju;
- poslove upravne inspekcije nad izvršavanjem zakona koji se odnose na državne službenike i zaposlene organe uprave, upravni postupak i posebne upravne postupke i kancelarijsko poslovanje u organima uprave;
- pitanja udruženja građana, vođenje registara udruženja građana i nevladinih organizacija koje djeluju na teritoriji BiH;
- druge poslove i zadatke koji nisu u nadležnosti drugih ministarstava Bosne i Hercegovine, a srodni su poslovima iz nadležnosti ovog ministarstva.

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine za svoj rad odgovara Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.

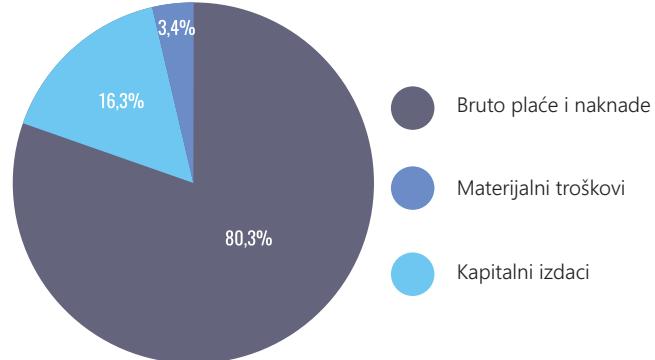
● Sredstva za realizaciju ciljeva Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine 12.443.000,00 KM

1. tekući izdatci u iznosu od 12.016.000 KM, od čega za:
  - a) plaće i naknade troškova zaposlenih (224 osobe) 9.991.000 KM
  - b) izdaci za materijal i usluge 2.025.000 KM
2. kapitalni izdatci: 427.000 KM

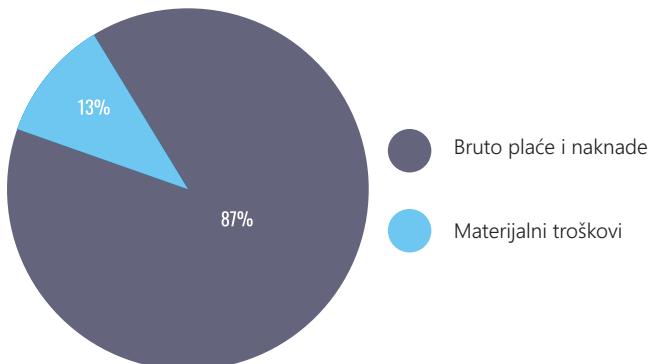
● Sredstva za realizaciju ciljeva Žalbenog vijeća pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine 310.000 KM

- plaće i naknade troškova zaposlenih (tri člana Žalbenog vijeća) 271.000 KM
- izdatke za materijal i usluge 39.000 KM

Struktura rashoda 2023. realizacija ciljeva Ministarstvo pravde BiH

Struktura rashoda 2023. Žalbeno vijeće pri Vijeću ministara BiH

DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU (SIPA)

44.654.000 KM

IZAKONSKI OSNOV

Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA) osnovana je 2002. godine, usvajanjem Zakona o Agenciji za informacije i zaštitu kojim je ova agencija definirana kao samostalna institucija BiH, odgovorna za prikupljanje i obradu podataka od interesa za provođenje međunarodnih i krivičnih zakona Bosne i Hercegovine, kao i za zaštitu vrlo važnih ličnosti, diplomatsko-konzularnih predstavnštava i objekata institucija Bosne i Hercegovine, te diplomatskih misija. Zakonom o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu („Službeni glasnik BiH“ br. 27/4, 63/04, 35/05, 49/09 i 40/12), Agencija za informacije i zaštitu transformirana je u Državnu agenciju za istrage i zaštitu, te je dobila policijska ovlaštenja i postala prva policijska agencija koja svoju nadležnost ostvaruje na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, što označava početak pravog razvoja SIPA-e i jačanja njene operativne sposobnosti. SIPA je definirana kao upravna organizacija Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine sa operativnom samostalnošću.

II MISIJA

Efikasno suzbijanje terorizma, organiziranog kriminala, teškog finansijskog kriminala i korupcije, otkrivanje i istraživanje krivičnih djela ratnih zločina i zaštita svjedoka. Pružanje zaštite svim građanima u Bosni i Hercegovini i unapređenje njihovog osjećaja sigurnosti i povjerenja u sigurnosni sistem. Jačanje saradnje sa javnošću i drugim agencijama prilikom provođenja zakona. Očuvanje liderске pozicije i prepoznatljivog partnerstva tokom provođenja međunarodnih istraga.

Nadležnosti SIPA-e su: sprečavanje, otkrivanje i istraživanje krivičnih djela iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine, a posebno organiziranog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, te teškog finansijskog kriminala, zaštita ugroženih svjedoka i svjedoka pod prijetnjom i drugi poslovi iz njenog djelokruga koji su određeni ovim zakonom.

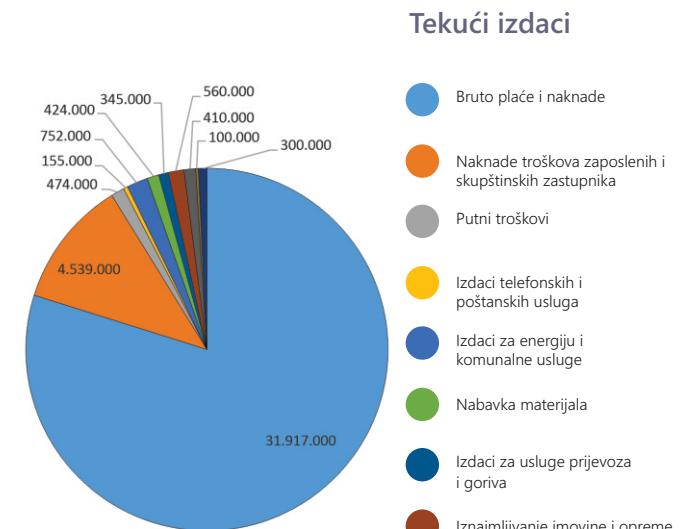
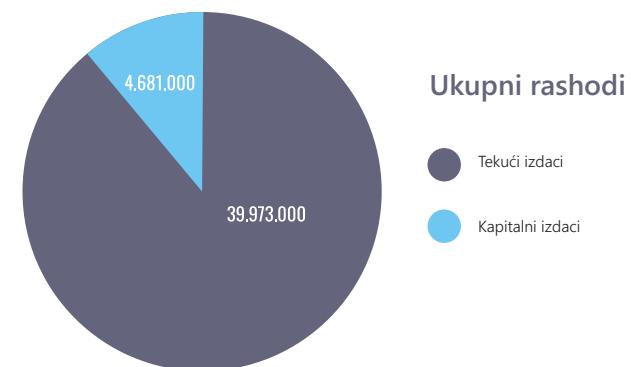
III STRUKTURA RASHODA

● TEKUĆI IZDACI: 39.973.000 KM

- Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih (789 zaposlenih) 36.453.000 KM
- Izdaci za materijal i usluge 3.520.000 KM

● KAPITALNI IZDACI: 4.681.000 KM

- Dio sredstava za nabavku objekta za smještaj Regionalne kancelarije u Banja Luci 3.480.000 KM
- Nabavka opreme 1.201.000 KM

SLUŽBA ZA POSLOVE SA STRANCIMA BOSNE I HERCEGOVINE

12.326.000 KM

Služba za poslove sa strancima osnovana je Zakonom o Službi za poslove sa strancima („Službeni glasnik BiH“ broj 54/05 i 36/08), koja obavlja administrativno-upravne i inspekcijske poslove propisanih ovim zakonom kao i Zakonom o strancima („Službeni glasnik BiH“ broj 88/15).

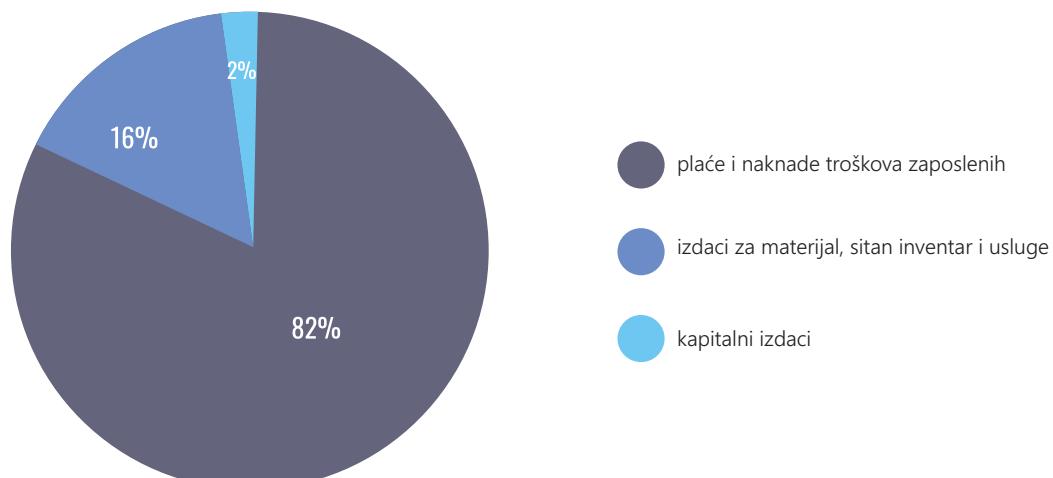
Osnovne nadležnosti Službe za poslove sa strancima Bosne i Hercegovine su:

- inspekcijski nadzor i kontrola kretanja i boravka stranaca;
- vođenje upravnih postupaka u cilju rješavanja zahtjeva za odobrenje boravka strancima;
- izricanje mjeru po službenoj dužnosti neregularnim migrantima;
- stavljanje stranaca koji ilegalno borave u Bosni i Hercegovini pod nadzor (smještaj u Imigracioni centar);
- udaljenje stranih državljana kojima je donijeto pravosnažno rješenje o udaljenju;
- potrebne sigurnosne provjere stranaca kod odlučivanja o izdavanju viza i odobrenja boravaka te putem operativnih aktivnosti prikupljanje obavještenja i informacija o ilegalnim migracijama i ilegalnim migrantima u cilju preventivnog sprečavanja njihovog djelovanja protiv javne sigurnosti ili protiv nacionalne sigurnosti zemlje

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, te provedbom programa „Kontrola kretanja stranaca, prihvat, smještaj i udaljenje stranaca“, Služba za poslove sa strancima realizuje srednjoročni cilj „Unaprijeđenje sigurnosnog sektora Bosne i Hercegovine“ sa aspekta odgovornosti i efikasnosti, kroz efikasan mehanizam upravljanje migracijama u Bosni i Hercegovini uz poštivanje slobode kretanja.

Budžet Službe za poslove strancima Bosne i Hercegovine za 2023. godinu iznosi 12.326.000 KM, a odnosi se na:

- plaće i naknade troškova zaposlenih iznos od 10.114.000 KM (82%)
- izdatke za materijal, sitan inventar i usluge iznos od 2.009.000 KM (16%)
- kapitalne izdatke u iznosu od 203.000 KM (2%)

U 2023. godine planirana je realizacija Sporazuma o partnerstvu između Službe za poslove sa strancima Bosne i Hercegovine i UNHCR-a, koji finansira UNHCR.

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO, OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE BiH (APOSO)

1.482.000 KM

Zakonom o Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 88/07) osnovana je Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine kao samostalna upravna organizacija, koja osim Sjedišta Agencije u Mostaru, ima i dvije područne jedinice, u Sarajevu i Banja Luci, a svaka organizacijska jedinica ima svoje specifične zadatke.

Agencija je nadležna za uspostavljanje standarda znanja i ocjenjivanje postignutih rezultata, razvoj zajedničkog jezgra nastavnih planova i programa u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju, i za druge stručne poslove u oblasti standarda znanja i ocjenjivanja kvaliteta koji su određeni posebnim zakonima i drugim propisima.

Misija:

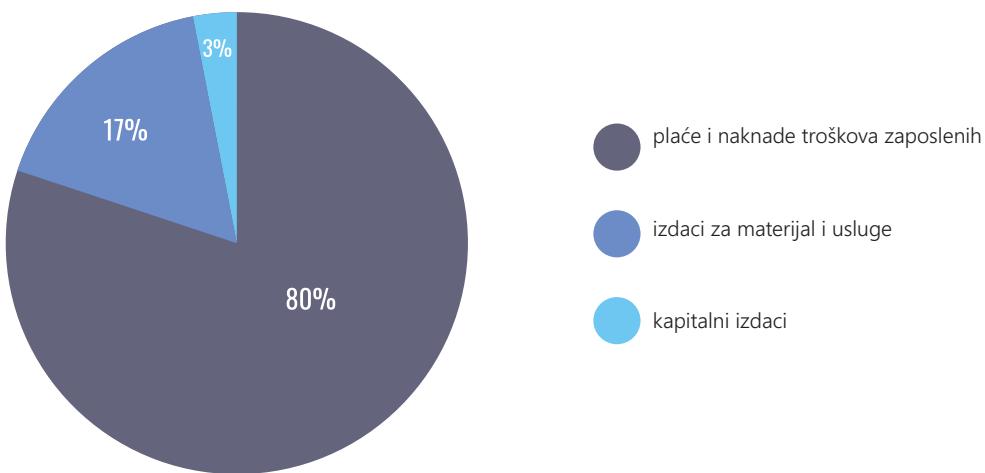
Doprinjeti kvaliteti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i procesa cjeloživotnog učenja, kao i konkurentnosti obrazovnih sistema Bosne i Hercegovine na međunarodnom planu, kroz razvoj zajedničkog jezgra nastavnih planova i programa, uspostavu standarda znanja, praćenje i evaluaciju postignutih rezultata u obrazovanju, razvoj obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja te učešće u razvoju kvalifikacionog okvira, kao i kreiranju i promovisanju kvaliteta obrazovanja u Bosni i Hercegovini.

Vizija:

Kvalitetno predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje i cjeloživotno učenje i konkurentno obrazovanje Bosne i Hercegovine na međunarodnome planu.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023.godinu, **Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje su odobrena sredstva u iznosu od 1.482.000 KM**, prema sljedećem:

- Plaća i naknade troškova zaposlenih 1.181.000 KM
- Izdaci za materijal i usluge 251.000 KM
- Kapitalni izdaci 50.000 KM

Program rada je organiziran u okviru programa: „Uspostava standarda, ocjenjivanje postignutih rezultata i razvoj zajedničke jezgre nastavnih planova i programa (ZJNPP) u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju i drugi stručni poslovi u oblasti standarda znanja i ocjenjivanja kvalitete obrazovanja“.

Cilj programa se realizira kroz programsku aktivnost: „Unaprjeđenje kvalitete predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja u Bosni i Hercegovini“.

Uz navedeni program, Agencija provodi i značajne projekte koji se odnose na Provedbu (međunarodnih) istraživanja u obrazovanju. Drugi značajni projekt je provedba međunarodnih projekata iz ERASUMS+ programa, koji se većim dijelom finansiraju iz sredstava Evropskih fondova kroz donatorska sredstva.

Kroz sve navedene aktivnosti Agencija daje značajan doprinos procjeni i unaprjeđenju obrazovnih sistema u Bosni i Hercegovini, u skladu sa Zakonom propisanim nadležnostima.

DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA BOSNE I HERCEGOVINE

44.568.000 KM

I ZAKONSKI OSNOV

Zakon o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 36/08), Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Direkcije za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine, broj: 21-1-04-176/10 od 19.08.2010. godine.

Uloga Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine je razvijanje i jačanje domaće i međunarodne policijske saradnje i unaprjeđenje zaštite osoba i objekata.

II MISIJA

Misija:

Stalnim jačanjem komunikacije, koordinacije i saradnje sa svim partnerima u Bosni i Hercegovini i inostranstvu, služiti policijskim i drugim relevantnim tijelima u Bosni i Hercegovini u efikasnijem obavljanju poslova iz njihove nadležnosti, te vršiti zaštitu ličnosti i objekata koji se štite i tako aktivno doprinositi sigurnosti i kvalitetu života građana Bosne i Hercegovine, regije i šire.

Vizija:

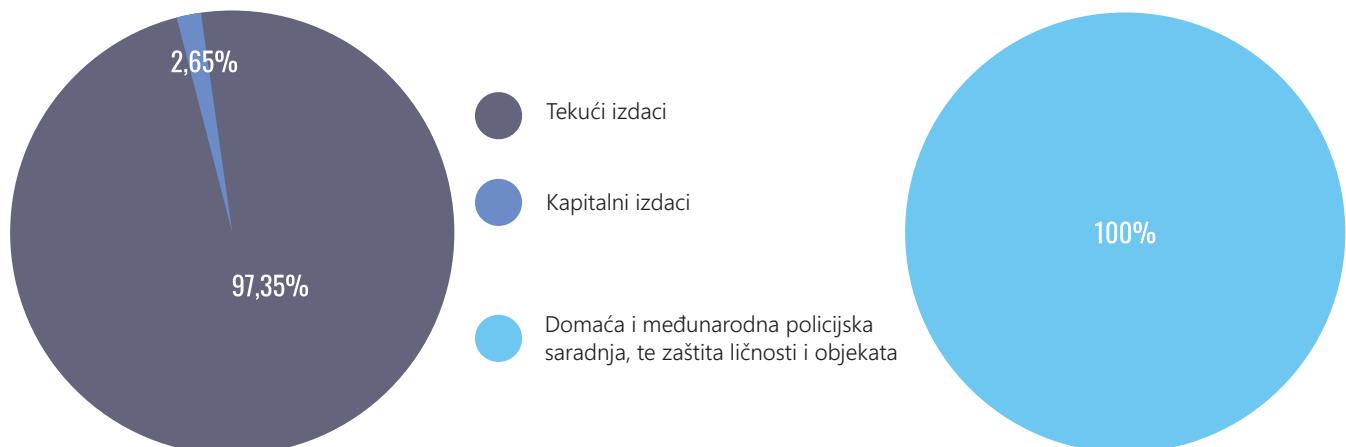
Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine postaje savremena, inventivna i ciljno orijentisana profesionalna policijska agencija koja mjerljivo doprinosi sigurnosti zemlje i regije postajući prepoznatljiva dodatna vrijednost policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine. Zaposlenici će kontinuirano razvijati kapacitete Direkcije obučavanjem, korištenjem savremenih tehnologija, inovacija i razvijanjem partnerskih odnosa zasnovan na profesionalizmu i međusobnom uvažavanju.

Budžet Direkcije za koordinaciju policijskih tijela 2023. godinu u iznosi 44.568.000 KM sa sljedećom strukturom rashoda:

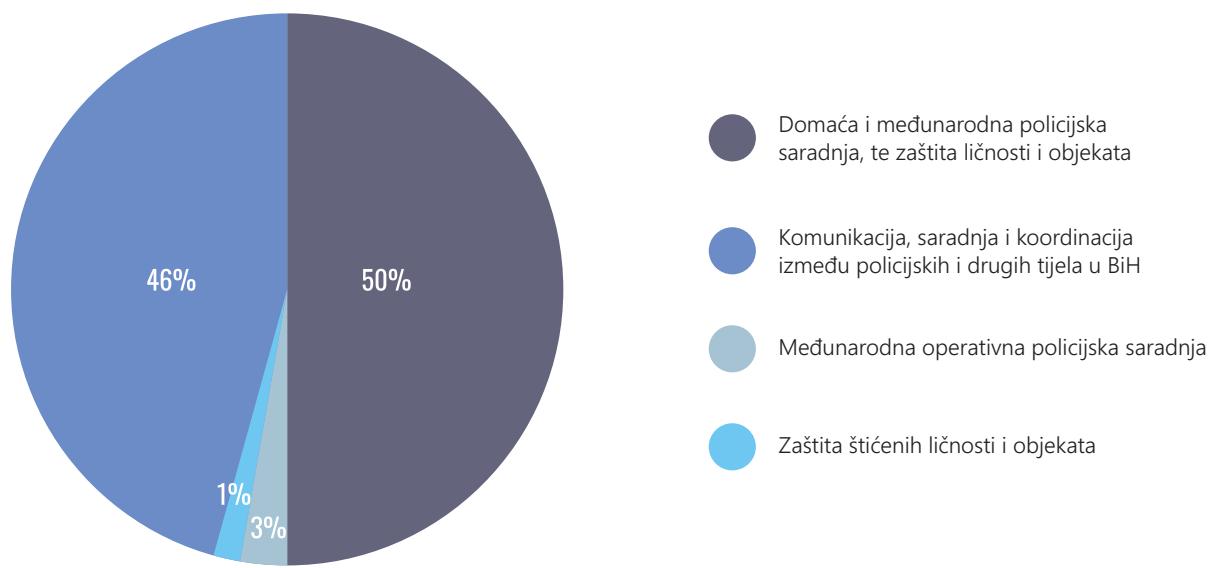
VRSTA RASHODA	IZNOS (KM)	PROCENAT (%)	NAPOMENA
Tekući izdaci	43.387.000	97,35	Bruto plaće i naknade Izdaci za materijal i usluge
Kapitalni izdaci	1.181.000	2,65	Nabavka opreme
UKUPNO:	44.568.000	100	

PROGRAMSKO-PROJEKTNA STRUKTURA RASHODA

PROGRAM	IZNOS (KM)	PROCENAT (%)
Domaća i međunarodna policijska saradnja, te zaštita ličnosti i objekata	44.568.000	100
UKUPNO:	44.568.000	100

PROGRAMI I PROJEKTI	CILJEVI	TROŠKOVI (KM)
Domaća i međunarodna policijska saradnja, te zaštita ličnosti i objekata	Razvijanje i jačanje domaće i međunarodne policijske saradnje i unapređenje zaštite ličnosti i objekata	44.568.000
Komunikacija, saradnja i koordinacija između policijskih i drugih tijela u BiH	Razvijanje i jačanje komunikacije, saradnje i koordinacije između policijskih i drugih tijela u BiH	2.522.549
Međunarodna operativna policijska saradnja	Razvijanje i jačanje domaće i međunarodne policijske saradnje	1.149.854
Zaštita štićenih ličnosti i objekata	Unaprijeđenje zaštite ličnosti i objekata	40.895.597

Budžet - akt kojim se predviđaju svi prihodi i rashodi u jednoj godini.

Koncesija - dozvola vlasti koja se daje pravnim ili fizičkim licima za obavljanje određene djelatnosti po unaprijed utvrđenim uvjetima.

Javna politika - plan ili smjer djelovanja institucija vlasti.

Budžet za građane - pojednostavljen i ilustriran prikaz određenih dijelova zvaničnog Budžeta.

Ustav - osnovni pravni akt neke države kojim se uspostavlja politički i pravni poredak.

Budžetski korisnik - institucije i svi ostali organi koji se finansiraju iz budžeta.

Dokument okvirnog budžeta (DOB) - projekcija trogodišnjih prihoda i rashoda odnosno srednjoročna projekcija budžeta.

Makroekonomija - oblast ekonomskih nauka koje se bavi ukupnom privredom neke oblasti (zemlje), proučavajući međusobne odnose ukupne (agregatne) proizvodnje, prihoda, zaposlenosti, cijena i drugih varijabli.

Nominalni BDP - predstavlja zbir količina proizvedenih finalnih dobara (roba i usluga) od strane rezidentnih jedinica u zemlji tokom određenog perioda pomnožen s njihovim tekućim cijenama.

Realni BDP - predstavlja zbir količina finalnih dobara u stalnim (umjesto tekućim) cijenama te ukazuje na količinu proizvedenih proizvoda i usluga.

Ekonomski rast - podrazumijeva ukupan porast proizvodnje, proizvodnih kapaciteta i svih drugih dijelova jedne privrede, odnosno predstavlja rast ukupnog outputa jedne privrede uslijed rasta radne snage, kapitalnih dobara te unapređenja tehnologije i produktivnosti.

Transferi od drugih nivoa vlasti - novčana sredstva koja viši ili niži nivoi vlasti doznačavaju u budžet s ciljem realizacije pojedinih programa i/ili funkcija.

Bruto domaći proizvod (BDP) - makroekonomski indikator koji pokazuje vrijednost finalnih dobara i usluga proizvedenih u zemlji tokom godine, izraženo u novčanim jedinicama.

Inflacija - predstavlja povećanje općeg nivoa cijena u odnosu na vrijednost novca.

Vladina/javna potrošnja - (Izdaci za krajnju potrošnju vlade) – Sektor vlade se sastoji od svih institucionalnih jedinica koje, uz ispunjavanje njihovih političkih obaveza i uloge ekonomskog reguliranja, u načelu proizvode netržišne usluge (moguće i robe) za individualnu ili kolektivnu potrošnju te redistribuiraju dohodak i bogatstvo. Izdaci za krajnju potrošnju vlade uključuju dvije kategorije izdataka:

- Netržišni output; osim investicija za vlastiti račun; koji se mjeri troškovima proizvodnje, umanjen za povremenu prodaju
- Vladine nabavke robe i usluga od tržišnih proizvođača, koje se bez bilo kakvog transformiranja plasiraju domaćinstvima, kao socijalni transfer u „naturi“.

COFOG klasifikacija - Klasifikaciju vladinih funkcija (COFOG – Classification of the Functions of the Government) objavilo je Odjeljenje za statistiku Ujedinjenih naroda i odnosi se na sredstva iz budžeta razvrstana po namjeni za koju se troše.

Stalna imovina - dio imovine koji će ostati nepromijenjen, tj. zadržati isti pojavnji oblik, u vremenskom roku dužem od godinu dana i se neće utrošiti u jednom normalnom proizvodnom ciklusu (npr. zemlja, zgrade, strojevi itd.). Nabavlja se s namjerom da se koristi u vlastitom poslovanju, a ne za daljnju preprodaju.

Ime i prezime

Adresa

E-mail

Organizacija/
Institucija

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete napisati na poleđini obrasca.

Ime i prezime

Adresa

E-mail

Organizacija/
Institucija

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete napisati na poleđini obrasca.

PITANJA, KOMENTARI I SUGESTIJE

Poštovani, ako imate pitanje, komentar ili sugestiju u vezi s pripremom i predstavljanjem „Budžeta za građane”, možete iskoristiti pripremljene obrasce, iskinuti ih i poslati poštom na adresu:

**Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine
(Kabinet ministra - Odnosi s javnošću),
Trg Bosne i Hercegovine 1, 71000 Sarajevo.**

Pitanja, komentare i sugestije možete poslati i putem elektronske pošte:
trezorbih@mft.gov.ba.

S poštovanjem,
Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine

BUDŽET ZA GRAĐANE

institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih
obaveza Bosne i Hercegovine

2023